

HAJDUFÖLD

1923. év november 6.

KEDD

Debreczen, V. evf. (51.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 5000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 250 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Amit nem értünk

Ha a guany, a gyanúsítás és a becsmerlések özönéből, amellyel bennünket fajvédőket nemcsak a zsidók, oh! nem, hanem derék és okos magyar honfitársaink is elárasztanak, ha ebből az özönből kiemelnénk a mi annyit támadt, egyszerű politikai programunkat, minden józan embernek megállna az esze, hogy lehetséges-e ezt egyhangú támogatás helyett gáncsolni, tamadni, porba dönteni akarni. Mert hát mit követelünk mi? Egy rövid mondatban felelhetünk. Az államalkotó magyar népnek szellemi, gazdasági és politikai hegemoniáját. Követeljük a megelégedett, azonban fegyelmezett nemzeti társadalmat egy szilárd állam kereteiben.

Mi ebből a kivetni való? Mi ebben az olyasmi, amit minden jóra való magyar embernek nem kellene kívánni? Hiszen, ha nem egyéb, fajvédelmi, sőt forróvérű nacionalizmusra kellene mindannyiunkat serkeltetni az országunkon osztozkodó utódállamok példájának is. A csehek, szerbök, olánok szinte hamisítottan céltudatos és eszközökben nem változatos módszerekkel dolgoznak a maguk fajtája fellemelésén, más fajok, de különösen magyar véreink tönkretétele áran és obben az eljárásban nem tartóztatja fel őket semmi jel-szavas politika, társadalmi elmélet, világnézeti irány. Nekik a saját népük és fajuk virágzása a legfontosabb, amit semmiért nem áldoznak fel, de aminek minden más, még az innepélyesen vállalt szerződés ígértét, tehát a becsületet is áldozatul vetik. Mi nem is követeljük az ő barbár elbánásukat, de annyit már csak minden tárgyilagosan gondolkodó embertől elvárhatnánk, hogy a mi csonka hazánkban a magyar nép, a magyar társadalom erősítését célul tűző politikát *elvigye* senki ne roszszalja, elbuktatásához bünszen segítőkészet ne nyújtson.

Higgyék meg a ma még meggyőződéses szabadelvű magyarok, — bérenc tollakról és szájakról most ne beszéljünk, — hogy a mi küzdelmünkben nem elméletekről, játékról, hanem az élet meghökkentően komoly, sőt komor kérdéseiről van szó. A tét a körül forog: *szegénységben, függőhelyzetben, robotos szolgátságban, vagy éppen a kivándorlók keserves kenyerén éljenek a fiaink, unokáink, — vagy pedig ők legyenek itt ez ősi szerzemény urai ugy anyagiakban, mint lélek szerint?*

Mi az előbbi lehetőség ellen, az utóbbinak elkövetkezéséért küzdünk. Minden akadály, félreértés, minden rosszhiszemű gonoszság dacára is. És hisszük, hogy a minket ma kisebbitő és üldöző magyar véreink unokái „leborulnak, hol sírjaink domborulnak és áldó imádság mellett mondják el majd neveinket.“

Angol-belga-olasz megegyezés a jóvátételi kérdés újrafölvétele ügyében

Franciaország szeparálva marad kiméretlen teljesítési politikájával

Páris, november 5. A Havas ügynökség fenntartással a következő londoni jelentést közli: A Reuter ügynökség washingtoni értesülése szerint Anglia, Olaszország és Belgium között megegyezés jött létre a jóvátételi problémának választott bizottság által való szabad és teljes megvizsgálása tárgyában.

Szerbia demarsot intézett Bulgáriához

Elégtételt követel a szófiai szerb attasé ellen elkövetett merénylet miatt

Belgrad, november 5. (Avala.) A szerb kormány jegyzéke, amelyet Szerbia képviselője ma délelőtt nyújtott át Szófiában, megállapítja, hogy a szerb katonai attasé ellen irányuló támadás politikai természetű volt és hogy a szófiai szerb diplomáciai misszió egyik tagja elleni merénylet az egész szerb államot és annak tekintélyét érinti.

A jegyzék a következőket kívánja Bulgáriától:

1. A bulgár kormány a szófiai királyi képviselő előtt mentse ki magát és fejezze ki sajnálkozását az incidens felett.
2. A bulgár hadügyminiszter személyesen fejezze ki sajnálkozását a szerb katonai attasé előtt.

3. A szerb követség lobogója előtt 250 főnyi bolgár katonaság zászlóval tisztelegjen.

4. A bolgár hatóságok a legszigorúbb nyomozást indítsák meg a bűnösök és bűntársaik felkutatása és megünetése érdekében.

5. Az esetet vigyék a hágai állandó nemzetközi döntőbíró elé.

A jegyzék az 1—2—3 pontban foglalt követelések teljesítésére a bulgár kormánynak a jegyzék átadásától számított

48 órai határidőt ad.

Egyidejűleg tudtára adták a bolgár kormánynak, hogy felelősnek fogják tekinteni a jövőben minden hasonló incidensért.

A keresztyén ellenzéki blokk a Ház összehívásával védelmezi a fajvédő magyarság gyülekezési jogát

A földreformnovella tárgyalása - A jóvátételi bizottság Budapesten - A politika hullámai

Budapest, november 5. A keresztyén ellenzéki blokk a politikai eseményeket élénk figyelemmel kíséri. Értesülésünk szerint az antant bizottság tárgyalásaival kapcsolatban

a külföldi kölcsön kérdésében nyilvánosságra fogja hozni meggyőződését.

Az egyik liberális hétfői ujság kormánypárti körökből vett hiradása szerint a kormány a fajvédők jövő vasárnapi nagygyűlését újra beszán-dékozik tiltani. Értesülésünk szerint a kormány alkotmányos uton nem fogja tudni megakadályozni a fajvédők nagygyűlését, mert nem találhat rá okot. Ha azonban mégis be-tiltaná a fajvédők nagygyűlését, a

keresztyén ellenzék nyomban összehívja a Házat

s ott fog tiltakozni ellene.

A nemzetgyűlés bizottságai kü-lönben tovább munkálkodnak a szünet alatt is. A földmivelségi,

igazságügyi, közgazdasági, közigaz-gatási és pénzügyi bizottság novem-ber 8-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor az országház delegációs ter-mében

együttes ülést tart.

Az ülésen a földbirtok helyesebb megoldását szabályozó rendelkezé-sekről szóló 1920. évi XXXVI. t. cik-ket kiegészítő 304. számú törvény-javaslatot tárgyalják.

A politikai élet érdeklődésének középpontjában azonban a

népszövetségi bizottság Buda-pestre érkezése

áll. A jóvátételi bizottság október 17-iki határozata alapján ugyanis a népszövetség bizottságot küld Ma-gyarországra, amelynek az lesz a hivatása, hogy a felveendő kölcsön tervét a magyar kormánnyal egyet-értően kidolgozza. A bizottság tagjai Avenol, a népszövetség helyettes fő-titkára, Sir Arthur Salter, a nép-

szövetség gazdasági és pénzügyi ügyosztályának vezetője, továbbá Stoppani, a titkárság tagja. A ki-küldöttek előreláthatólag

kedden érkeznek meg Budapestre,

ahol a Dunapalotában biztosítottak nekik lakást. A népszövetségi dele-gátusok működésére vonatkozólag a külügyminisiteriumban a következő-ket mondták:

A delegációnak feladata az, hogy a Magyarországnak nyújtandó kölcsön tervezetét kidolgozza. A ma-gyar kormány álláspontjához képest

a kölcsön ellenőrzése nem ter-jedhet ki semmiféle belpolitikai kérdésre.

A kiküldötteknek ugy kell elkészül-niök munkájukkal, hogy a népszövet-ség a jóvátételi bizottságnak előze-tesen hozott határozata alapján még decemberben letárgyalhassa a ma-gyar kölcsön ügyét.

Belliska varsói követ

A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére Belliska Sándor nyu-galmazott honvédelmi minisztert rendkívüli követté és meghatalma-zott miniszterré a II. fizetési osztá-lyba kinevezte és e minőségben a varsói m. kir. követség vezetésével megbízta.

Vadásznak a miniszterek

Gróf Bethlen István miniszter-elnök, Rakovszky Iván, Csáky Ká-roly gróf és nagyatádi Szabó István földmivelségi miniszter két nap óta Mezőhegyesen tartózkodnak és az ottani 40 ezer kat. holdas állami ménes birtokon rendezett vadászaton vesznek részt. A miniszte-reket a kirándulásra a kormánypárt több képviselő tagja is elkísérte.

Módosították a devizarendeleetet

Mennyi pénzt lehet külföldre vinni?

Budapest, november 5. A külföldi fizetési eszközökkel való kereske-désről és forgalomról szóló kormány-rendelet módosításaképen a kormány elrendelte, hogy belföldi vagy kül-földi pénzt, csekket, váltót, utalványt és takarékbetéti könyvet, vagy pénz-tári jegyet külföldi utazáskor és a határforgalomban 500 ezer korona erejéig, amelyben azonban

magyar koronára szóló érték

legtöbb 200 ezer korona lehet, a jegyintézet hozzájárulása nélkül is kiszabad vinni. A rendelet felhata-lmazza a pénzügyminisztert, hogy a meghatározott értékhatárokat a vi-szonyok változásához képest fel-emelhesse, vagy leszállíthassa.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen

Emlékünnep a geszti sírboltban

Szombaton, november 3 án Tisza István temetésének évfordulóján a Tisza István emlékbizottság a törvényhatóságok, társadalmi és tudományos egyesületek és Tisza István régi ezredének képviselői Gesztre utaztak, hogy a Tisza család kriptájában a nemzet nagy halottjának sírját megkoszorúzzák. A küldöttségekkel együtt utazott le Biharvármegyének és környékének előkelősége. A Tisza István emlékbizottság részéről a küldöttséget báró Perényi Zsigmond vezette, Hajdúvármegye részéről újvárosi Szabó Lajos, a debreceni Tisza egyetem részéről dr. Teghze Gyula és Barabási Kun József egyetemi tanárok jelentek meg.

A Tisza István emlékbizottság nevében a sírboltban báró Perényi Zsigmond mondott beszédet. Utána a debreceni egyetem nevében Teghze Gyula egyetemi tanár helyezett koszorút a sírra, majd a többi koszorúk elhelyezése következett. Tisza volt ezrede nevében Ióváradí Aszsbóth István ezredes ezredének törhetetlen ragaszkodása jelképeként tette le a koszorút. Ezután Szabolcs-, Sopronvármegye, Nyugat-Magyarország és a törvényhatóságok helyezték el a koszorút, majd az egyesületek után az utolsó koszorút a sarkadi Vitézi szék nevében helyezték el. A koszorúk elhelyezésének aktusa után a küldöttségek tagjai Perényi Zsigmond báró vezetésével a geszti Tisza kastélyban tisztelegtek Tisza István grófi özvegyénél.

Ismét halogatják a pallagi vasut villamosítását

Sokat foglalkozott már a város a pallagi vasut villamosításának kérdésével. Az erről szóló első közgyűlési határozat értelmében szeptemberre márkészen is kellett volna lenni a villamosításnak, azonban nem tudták megkezdeni, mert az építési engedélyt nem adták ki.

A város, amely a villamosítás költségeinek egyharmadát vállalta, később beleegyezett abba, hogy a villamosítás ne szeptemberre, hanem csak az építési engedély kiadásától számított két hónap elteltével legyen készen. Már ez a határidő is nagyon bizonytalan volt, mert nem lehetett tudni, hogy az építési engedélyt mikor fogják kiadni.

Most aztán újabb komplikációk következtek be a villamosítás ügyében. Ugyanis a földművelésügyi miniszter leírta a városhoz és felhívta azt, hogy a villamosításról szóló határozatot változtassa meg és

ne ragaszkodjon a két hónapos határidőhöz,

mert a mai viszonyok között kétséges, hogy egy ilyen nagyobb munkával két hónap alatt el lehet készülni.

A városi tanács hétfő délelőtti ülésén foglalkozott a földművelésügyi miniszter leiratával és úgy határozott, hogy a kérdés megbeszélésére péntek délelőtt 9 órára rendkívüli közgyűlés

Minden diák fizessen elő az **UJ ÉLET-re!**

Előfizetési ár: félévre 4000, negyedévre 2000 korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Üllői-ut 4. I.

összehívását fogja kérni a főispántól.

Remélhetőleg a törvényhatósági bizottság ragaszkodni fog az előző határozatához és nem fog hozni egy újabb — és teljesen felesleges — határozatot, amely ismét hónapokkal vetné vissza a pallagi vasut villamosítását.

A gazdasági akadémia hallgatónak

December kilencedikén alakul meg Debrecenben a mezőgazdasági hitelszövetkezet

A mezőgazdasági kamarák már az elmúlt esztendőben felhívták a közfigyelmet arra, hogy a magyar gazdák egyre súlyosabb válságba jutnak a mezőgazdasági hitelválság miatt. A kamarák sürgették a mezőgazdasági hitelakció megindítását, viszont az állam ragaszkodott ahhoz, hogy a hitelakciót a gazdák hitelszervezetei bonyolítsák le.

Ezért most minden mezőgazdasági kamarával kapcsolatban

kerületi hitelszervezetek alakulnak,

hogy teljesen kielégítsék a gazdák hitelszervezetét.

Eddig is meg volt ugyan az Országos Központi Hitelszövetkezet-megváltak az ország különböző részeiben a kis, községi gazda hitelszövetkezetek, azonban a középső fokozat, a bérlok és a kisebb birtokok hiteligényeinek kielégítésére szolgáló szövetkezet hiányzott. Ezt fogják most az Országos Központi Hitelszövetkezet keretében felállítani a kamarák. Természetesen e mellett

Négyezer éves csontvázat találtak a Duna halomban

A városi muzeum régészeti ásatásai az Ohaton

A város ohati nagybérlőinek áldozatkészségéből ismét egy egész hétig folytathatott régészeti ásatást a városi muzeum. Csanak Jenő által fizetett munkásokkal a hét első felében a Dunahalmot tárták fel. E halom környékén, az egykor halban bővelkedő s vadat termő Tölgyes partján, mély barázdákat húzó eke nyomán sűrűn vetődnek felszínre a római birodalommal érintkezett barbár népek keramikus helmei és más emlékei. A Dunahalomnak majdnem a tövében, egy laponyagban, a múlt szeptemberi első ásatás alkalmával olyan felfegyverezett vitéz sírja került elő, akit oda a Krisztus előtti I. vagy II. században temettek.

Maga a Dunahalom pedig még ennél is sokkal régebb eredetűnek bizonyult. Közepén, egyszintben a környező terület felszínével **zsugorított csontváz feküdt.** Balcsönyökénél valószínűleg parittyakönek használt kavicsgörelly, a jobb és az alsó lábszárak mellett vasoxyból tört veresfesték maradványai hevertek.

Tapasztalt régészek ezt a temetkezési szokást a kőkorszaknak tulajdonítják, mely Magyarország területén körülbelül a Kr. e. második évezred elején végződött. A dunahalmi sír ősembere rézsutosan hirtelen hátrahajló homlokával, dombo-ruan ívelt homlokereszével

a homo primigenius koponya alkatára emlékeztet, de egyébként teljesen a **homo sapiens jellegét viseli magán.** Sajnálni

érdeke feltétlenül megköveteli, hogy a város és a Pallag között

minél hamarabb meginduljanak a villamosjáratok.

Éppen ezért az illetékeseknek mindent el kell követni, hogy a villamosítás munkálatai még ebben az évben megkezdődjenek.

megmaradnak a községi hitelszövetkezetek

s a körzeti hitelszövetkezetben **csak a 100 holdon felüli gazdák lehetnek részjegyzők.**

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara most küldte szét a felhívásokat Debrecen székhellyel Bákés, Bereg, Bihar, Hajdu, Szabolcs, Szatmár, Szolnok, Ung megyék és Debrecen város területére kiterjedő hatáskörű Tiszántúli Birtokosok Körzeti Hitelszövetkezte megalakítására. Az alakuló közgyűlés

december 9 én lesz Debrecenben.

A hitelszövetkezetben az állam is tekintélyes összegű részjegyzéssel vesz részt.

A mezőgazdasági kamara figyelemzeti a kerületi gazdatársadalmat, hogy minden gazdának érdeke, hogy minél nagyobb mértékben

biztosítson a saját számára részjegyzést.

A részjegyeket jegyezni kívánó gazdák aláírási íveket a hitelakcióba bevont gazdasági egyesületeknél, vagy pedig közvetlenül a mezőgazdasági kamaránál kaphatnak.

Megkezdődött a pathányforradalmat éltető októbristák kihallgatása

Hirt adott már a Hajdúföld arról a botrányos esetről, amely az októbristáknak az októberi pathányforradalom évfordulóján rendezett vacsoráján történt, amelyen is a vacsora résztvevői, akik legnagyobb részben Károlyi cinkostársai közül kerültek ki, az októberi pathány-lázadást és a hazaáruló Károlyi Mihályt éltették.

Az igazságügyminiszter utasítására **bűnvádi eljárás indult meg a vacsora résztvevői ellen,**

akiket az ügyészség rendelkezése hétfőn délelőtt beidézték a főkapitányságra. — Ezek között volt Fényes László, Nagy Vince, Buza Barna, Vass János és Vér Imre, akiknek a kihallgatását már meg is kezdte Szruibán rendőrkapitány. A terheltek legnagyobb része perfid módon letagadta, hogy éljenezte a farkastorku gróft.

Az októbrista bankett hullámai egyébként politikai körökben is mind magasabbra csapnak. A képviselők körében az a felfogás, hogy a nemzeti önértéket mélyen sértő inzultusért

a legkíméletlenebb elégtételt kell követelni

s mivel az októbrista banketten aktív politikusok is vettek részt, kiadatásuk érdekében a nemzetgyűlést mielőbb egybe kell hívni.

ATROCITÁSOK

Hogy viselkedik egy igazi hazafias zsidó? Mert ugyebár kétféle zsidó van: hazafias és hazafiatlan zsidó. A kassai választásokon is két zsidópárt működött: a hazaáruló Löwy-párt és a „hazafias” Helyi Zsidópárt, melynek piros-fehérszínű színekben hadonászó elnöke Weiser Ernő névre hallgat. Erről a hazafiasan buzogó Weiserről kiült, hogy együtt szavazott a csehekkel. Mikor a nem zsidópártiak kérdőre vonták, így nyilatkozott a nagy irre-denta:

— Hogy a szavazási aktusnál mit és miért tettem, annak fejtegetését nem tartom időszerűnek. Egyelőre csak annyit mondhatok, hogy az én programom az új csehszlovák állam társadalmi békejének létrehozása és harmonikus együttműködésének megteremtése. Hát ilyen hazafiasak a hazafias zsidók! Gatt über die Weiser! Mi-lyenek lehetnek a hazafiatlanok?!

Budapest székesfőváros által kibocsátott

kölcsönkötvényeket

névértéken vásárol, kivánságra az értük befolyt összeget

évi 200-300 százalékos kamatra kihelyezi

„MERCUR”

Értékpapír és Áruforgalmi Részvénytársaság

Debrecen, Széchenyi-u. 6.

Telefonok: 298, 14-35.

Távíratcím: „Márért.”

Felvilágosításokkal telefonon vagy levélben is készséggel szolgálunk.

Tífuszjárvány Debrecenben

A tiszti főorvos jelentése a közegészségügyi viszonyokról

Debrecen város hétfőn délután megtartott közigazgatási bizottsági ülésén a város közegészségügyi állapotáról dr. Tüdös Kálmán városi tiszti főorvos a jelentését a következőkben tette meg:

Az egészségi viszonyok Debrecenben az októberi hónapban általánosságban tűrhető volt. A város belterületein a hasiagymáz lépett fel nagyobb mértékben.

Vörheny 18, kanyaró 55, számarhurut 1, tífusz 47, kiütéses tífusz 1 esetben fordult elő.

A tiszti főorvos jelentésében utal a súlyos lakásvizonyokra, melyek a fertőző betegségeknek különösen hátrányosak, mert a betegek elkülönítését teszik lehetetlenné.

Október hónapban Debrecenben 113 fiú, 126 leány született. A halálozások száma 178, s így a természetes szaporulat 61 volt.

A Luther-szövetség templomünnepe

A debreceni evangélikus egyház Luther-szövetsége vasárnap délután ülte meg felemelő ünnepély keretében a reformáció emléknapját. Az emléknapon díszes és válogatott közönség jelent meg; ott voltak többek között *Ferjentsik Ottó* körletparancsnok, *Galánffy János* és *Körössi Kálmán* kormányfőtanácsnok. Az ünnepi beszédet dr. *Haendel Vilmos* egyetemi tanár tartotta. Gondolatokban gazdag, mélyen ható beszédét a közönség feszült figyelemmel hallgatta. Az evangélikus vegyeskar *Elefánty Sándor* karnagy precíz vezetésével nagy sikert aratott. Nagy és őszinte elismerést váltott ki *Bihary Rózsa* kiforrott technikai szavalatával, *Debreceni Káti* pedig művészi énekszámával.

Megkezdtek az értékpapir kereskedők ellenőrzését

Budapesti jelentés: Az értékpapir kereskedők körében ma nagy fellünlést és meglepetést keltett az a revízió, amelyet ma délelőtt kezdtek meg a magánbankházakban. A pénzügyminisztérium rendeletben utasította a pénzügyintézeti központot, hogy a magánbankházaknak üzleti forgalmát a legszigorúbban vizsgálja felül. A részvényeket vásárló közönség körében egyre számosabban érkeznek a panaszok, amelyek mind arról számolnak be, hogy a kontremin céljaira igen sok magánbank cég kölcsön adja üzletfeleinek náluk letétben lévő értékeit

megfelelő ellenszolgáltatás ellenében. Ezek a panaszok tették sürgőssé és szükségessé a magánbankcégek ellenőrzését. Az ellenőrzés nagy munkája ma kezdődött meg. A pénzügyintézeti központ revíziós osztályának tagjai ma délelőtt tíz magánbankházban szállították ki, hogy revíziós munkálataikat megkezdjék. A pénzügyintézeti központ tisztviselői mindenütt megvizsgálják a cégek egész üzleti forgalmát.

Amennyiben a pénzügyintézeti központ revízora megállapítják, hogy egyes bankházak üzletfeleik értékpapirjait valóban kikölcsönözték, azok ellen

a megfelelő megtorló intézkedéseket azonnal folyamatba teszik. Ezeket a cégeket nemcsak iparigazolva yuktól fosztják meg, hanem a bűnvádi eljárást is megindítják ellenük.

Javulnak a gazdasági viszonyok Debrecenben

Folynak a földbirtokrendezési munkálatok A gazdasági főfelügyelő jelentése

Debrecen város közigazgatási bizottsága dr. *Hadházy Zsigmond* főispán elnöke alatt november ötödikén délután 4 órai kezdettel a városháza kistanácstermében ülést tartott.

A bizottság ülésén dr. *Surgoth Jenő*, Debrecen város és Hajdúvármegye gazdasági főfelügyelője a városnak október hónapi gazdasági állapotáról a következőkben számolt be:

A hónap elején esős és derült idő változva követte egymást. Október 10 től kezdve állandó szép idő következett, derős-meleg napokkal, az éjszék azonban különösen a hónap vége felé hűvösesek voltak.

Már 45 év óta nem volt oly kedvező októberi időjárás a mezőgazdasági munkálatokra, mint az idén. Az őszi vetések befejezést nyertek, egyenletesen kelnek, a koraiak pedig szépen erősödnek és bokrosodásnak indultak.

A szárazság folytán fejlődésben megakadt répaféléken az októberi időjárás sokat segített, azonban teljesen helyrehozni nem volt képes. Ugy a cukor-, mint takarmányrépa szedése, szállítása, vermelése befejezéshez közeledik.

A német nacionalisták leszámolnak az aranyközéputas birodalmi kormányral

November hetedikére puccs készül Németországban - A bajor nemzeti csapatok felvonulása

A német zürzavar — úgy látszik — közeleg a végleges megoldás felé. Az események most már szédületes gyorsasággal követik egymást. Egy tegnapi táviratunk hírt ad, hogy a Kóburghatáron lévő bajor csapatok ultimátumot intéztek *Stresemann* birodalmi kancellárhoz, amelyben a kormányt 24 órán belül való lemondásra szólították fel, mert ellenkező esetben

megindulnak Berlin felé.

Talán már a legközelebbi órákban rendkívül súlyos események híre várható annál is inkább, mivel *Stresemann* kijelentése szerint már erőteljes Reichswehr csapatokat küldött, elébük. Mindazáltal azt hiszik, hogy a kormány helyzete — különösen a szociálisták félreállása óta — annyira megrendült, hogy visszaférése pár napon belül várható. Helyébe *Ludendorff* katonai diktatúrája kerülne. Hír szerint a francia kormány kijelentette, hogyha a német események valóban ilyen irányban fejlődnek tovább — ezt

semmiesetre sem nézhetnék tétlenül.

Bebizonyosodott, hogy a helyi rendőrség a thüringiai határon bekövetkező támadás ellen nem volna elégséges. A bajor irreguláris csapatok

A szüret általában mindenütt befejezést nyert. Az eredmény

ugy minőség, mint mennyiség tekintetében a legfőbb helyen kielégítő,

különösen ahol a szüret csak a hónap második felében kezdődött. A must cukortartalma jelentékenyen gyarapodott. A borüzlet még mindig lanyha, kereslet csak kisebb tételek iránt mutatkozik.

Az esők után következő, rendkívül kedvező meleg időjárás következtében a legelők újra kizöldültek és a jószág ismét elegendő táplálékot találhatott. Így sok téli takarmányt megtakarítanak a gazdák.

A Hortobágyon a legeltetés ismét megkezdődött. Az állomány 2120 darab szarvasmarha, 628 darab növendék, 52 darab ló, 801 darab sertés és 12,387 darab juh. A városra kiterjesztett földrendezés során

a helyszíni számlák befejezést nyertek.

A *Hudród* részéről a javaslatot az Országos Földbirtokrendező Birósághoz a jövő hó folyamán felterjesztik.

A bizottság a jelentést tudomásul vette.

Coburg és Bamberg között gyülekeznek.

Ez a két hely tekinthető főhadiszállásuknak. A *Vorwärts* szerint *Erhardt kapitány Coburghban ütötte fel főhadiszállását. Dandárjába nagyszámu munkanélkülit vett fel.*

A *Montags Post* jelentése szerint a berlini kormány megerősíti a thüringiai határrendőrséget, hogy támadás esetén szembeszállhasson az *Erhardt és Hitler* vezetése alatt álló bajor irreguláris csapatokkal. *Erhardt* állítólag ki akarja kiáltatni a katonai diktatúrát.

Müncheni jelentések szerint *Ruprecht* trónörökös vasárnap tábornoki egyenruhában teljes díszben megjelent a müncheni hadimúzeumban előtt, ahol a bajor főváros 14 ezer harcos emlékére szobrot állított. A múzeumban előtti nagy térségen felvonult a birodalmi védőrség bajor csapata.

Az elvonulás teljes másfél óra hosszat tartott.

Lipót herceg is jelen volt a csapat-szemlén, valamint a bajor királyi család valamennyi tagja. *Knilling* miniszterelnök, valamennyi miniszter, *Kaahr* állami főbiztos és a hatóságok vezetői. *Lossow* tábornokot a tömeg lelkesen éltette. A csapatszemle után a rengeteg sokaság

Ruprecht mint Bajorország királyát ünnepelte.

Vásároljon egyszer nálunk

s meggyőződik, hogy való igaz, hogy ruhaszükségletét a legolcsóbban a

„Hajdusági“ férfi és fiuruha áruházban

szerezheti be Piac-utca 67. szám alatt.

Az egyik müncheni lapban cikk jelent meg *Ludendorff* tábornoktól. A tábornok többek között ezeket írja:

Harcot indítunk minden nemzetközi mozgalom ellen, a Marxizmus ellen és harcot indítunk a zsidók ellen. Harcot hirdetünk a pacifizmus, szeparatizmus ellen, de a külső ellen-ségeken kívül felvesszük a küzdelmet a tőkével is, amely ép úgy, mint a bolsevizmus a zsidó népruralomnak a kifejezője.

A szeparatisták mozgalmáról

érkező jelentések szerint hétfőn reggel négy órakor a Pfaltzbau fekvő *Kisrauter* városában idegen földről jött szeparatisták jelentek meg és megtámadták a városi középületeket. Az utcákon francia katonák cirkálnak, a védőerőket pedig már előzetesen eltávolították. Ugylátszik, a belga kormány intézkedése folytán a belga megszállott területről kiszorított szeparatista csapatok most Pfaltzban lépnek akcióba. Nagyon valószínű, hogy ezzel a hírrel függ össze a bajor nemzeti csapatoknak Thüringia és Pfaltz irányában történő összpontosítása is.

Felemelték a forgalmiadó csalás bírságait

Budapest, november 5. A kormány a forgalmiadókra vonatkozó törvényekben megállapított állandó összegű pénzbírságokat a következő mértékben emelte fel:

A 10 ezer koronáig megállapított pénzbírságot, amely arra az esetre szól, ha az elvont értékpapir forgalmiadó összege nem állapítható meg, 20 millió koronára, az értékpapir forgalmi adóval szemben elkövetett szabálytalanságok esetére megállapított 500 koronás rendbíráságot 1 millió K-ig, az örösi adóval, valamint a cukorrépa forgalmi adóval szemben elkövetett szabálytalanság esetére megállapított 50 ezer koronás pénzbírságot 10 millió koronáig, az örösi részesedés, örösi adó és a cukorrépa forgalmi adó beszedésére és biztosítására vonatkozó kötelezettségek megszegése miatt a hatósági közegekre megállapított 10 ezer koronás rendbíráságot 2 millió koronáig, az államforgalmi adóval szemben elkövetett szabálytalanság esetére megállapított 5 ezer korona pénzbírságot 1 millió koronáig terjedhető pénzbírságra, illetve rendbírásra emelte fel.

Szurkálás a korcsmákban

Vasárnap este több korcsmában alapos surkálást rendeztek a beborozott legények.

A *Bozay* telepen, *Keresztesi-utcai* kocsmában *F. Szabó* János debreceni lakos ittas állapotban összefoalkozott *Miklósi* András fiatal emberrel, akit a szóváltás hevében késsel többször megszurkált.

Miklósi súlyos sérüléseivel a mentők beszállították az egyetemi külső klinikai telepre. *F. Szabó* a surkálás után

megszökött, de hétfőn reggel elfogták s a rendőrségre kísérték.

A büntetőeljárás megindult ellene. Az *Ujvárosi-utcán* az egyik korcsmában szintén

késeléssel végződött az egyik összeszóalkozás.

Szabó János *Nyári* Károly debreceni lakost surkálta meg, mivel az székel támadt reá. Nyárit az egyetemi külső klinikai telepen ápoják. *Szabó* ellen szintén megindult a büntető eljárás.

HÍREK

1923 november 6. (Kedd)
Prot.: Lénárd. Kath.: Lénárd.

1725 II. Rákóczi Ferenc fejedelem generalissimusa, gróf Bercsényi Miklós 61 éves korában meghal rodostói száműzetésében.

1793 A francia forradalom végez a királyi család hivány árulójával. Egalité Fülöp orleansi herceget Párisban lenyagazzák.

Időjárás: Hazánkban mindenütt volt eső, még pedig helyenként a 10 mm-t is meghaladó mennyiségben. A borús idő miatt a hőmérséklet csökkent. Maximuma 13 fok minimuma 5 fok.

Időjárás: Lényegtelen hőváltozás helyenként esővel.

Közművelődési könyvtár: 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház: Tavasz.

Apolló: Fekete ördögök.

Vígyszínház: Fatty a milliomos.

Uránia: Nincs előadás.

Omnia: Farsangi álom.

A 39-es bajtársi egyesület bajtársi összejövetelre az Angol királyi fehértermében este fél 8 órakor.

Dr. Nagy Jenő református főgimnáziumi tanár előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon a ref. főgimnáziumban 5 órakor.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

Elkészültek a Déri-muzeum részlettervel. Mint a „Hajdudóld” értesül, a Déri-muzeum részlettervei elkészültek s azokat a kultuszminisztérium már át is vizsgálta. A részlettervek már Bécsben vannak Déri Frigyesnél. Ha a terveket Déri megfélének találja a munkát rövidesen kiadják a vállalkozóknak s akkor egy-két hónapon belül kezdetét veheti az építkezés is.

Dr. Olchváry László vette át a debreceni EME csoport vezetését. Az EME vezetősége értesíti az EME tagjait, hogy dr. Iványi Béla egyetemi tanár az EME debreceni csoportjának elnöki tisztségétől a központi vezetőség hozzájárulásával megvált s a helyi csoport tagjai sorából is kilépett. Az elnöki tisztség betöltéséig az egyesület vezetését dr. Olchváry László alelnök vette át. Az egyesület levelei, közlései és hirdetései ezután az alelnök és a főtábor aláírásával s az EME pecsétjével ellátva jelennek meg s csakis ez alakban érvényesek. A vezetőség a hivatalos órákat: délelőtt 9-12, délután 3-7-ig az egyesület helyiségében (Egyháztér 13.) tartja.

Nyugalomba vonult tisztviselők bucsuztatása. A debreceni üzletvezetőség könyvelősége és számviteli osztálya meleg bucsuztatásban részesítette a nyugdíjba vonuló Inga Gyula, Rácz Lajos, Barcsay Zoltán irodatársakat. A vacsorával egybekötött bucsuestélyen Hódl Jenő főellenőr bucsuztatta lelkes hangon a kötelességtudó, derék tisztviselőket. Az ünnepelték nevében Barcsay Zoltán köszöntö meg a meleg bucsuzszavakat. Leikes felköszöntőt tartottak még Heley Emil, Bayer László, Deésy Kálmán, Schmotzer János.

Földrengés a Csendes óceánon. Budapestről jelentik. Az egyetemi földrengési observatórium közlése szerint az intézet készüléke november 3-án délután távoli földrengést jelzett. A legnagyobb kilengés mindössze 3 mm. volt, míg a legutóbbi nagy japán földrengés alkalmával a kilengések az 5 centimétert is meghaladtak. Londonból érkező jelentések szerint a földrengést jelző készülékek ott is súlyos földrengést jegyeztek fel. A grafikon ugyanolyan, mint amint a japán földrengés volt. A földrengés a Guam szigetektől 800 mérföldre történt.

November 15-én kezdődik a juhlegeltetés. A városi tanács hétfőn délután tartott ülésében kimondotta, hogy a Hortobágyon a juhlegeltetés november 15-én kezdődik és február 1-ig tart. December elsejéig azonban csak a Hortobágy folyó balpartján lehet a juhokat legeltetni. A legelőbért — mint ismeretes — minden juh után 2 kilogramm buza egyenértékében állapította meg a közgyűlés.

Kijavítják a halpiac kövezetét. Debrecen város tanácsának hétfői ülésén terjesztette elő Tóth Emil tanácsnok a mérnöki hivatalnak a Simonffy utcai halpiac, valamint az Angol Királynő-, Arany Bika- és a Royal szállodák előtti bérkocsi-állomás kövezete kijavítására vonatkozó jelentését. A mérnöki hivatal számításai szerint a javítások 30 millió koronába kerülnek. Ez okból a tanács úgy döntött, hogy csak a halpiac és az Angol Királynő előtti térnek a kövezetét javíttatja ki.

Halálozás. Szabó István asztalos mester 58 éves korában hosszú szenvedés után november 4-én hajnalban elhunyt. Temetése 6-án délután 3 órakor lesz a református egyház szertartása szerint.

Jön! A világ első filmje: „Páris grófnője”.

Társadalmi és egyesületi élet. Az Országos Diáknyomor elhívó akció debreceni főosztályának választmánya igen fontos ügyben szerdán délután 5 órakor a Csababazban levő hivatalos helyiségében ülést tart, melyen az összes választmányi tagok megjelenése kötelező.

A 39-es bajtársi egyesület nov. 6-án fél 9 órakor az Angol királynő fehértermében bajtársi összejövetelt rendez.

A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete (Szeftue) szerdán, november 8-án d. u. fél 5 órakor választmányi ülést tart egyesületi helyiségében, melyre a csoportvezetők és tisztviselők feltétlenül megjelenését kéri az elnökség.

Jön! A világ első filmje: „Páris grófnője”.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam mai két előadása a következő: délután 5 órakor dr. Nagy Jenő a ref. főgimnázium tornatermében fogja ismertetni a Hortobágy madárvilágát (bemutatók). Utána ugyanott dr. Zsigmond Ferenc fejezi be a regényolvasás szempontjairól szóló előadás-sorozatát.

Eljegyzés. Guha Lilyt, Guha József ny. tábornok és neje czeniszbergi Koczay Aranka leányát eljegyezte dr. Tóth János kir. törvényszéki bíró.

A Gárdonyi társaság első ülése. Egerből jelentik: A Gárdonyi Géza társaság vasárnap tartotta első nagygyűlését Egerben. A társaság hallottak napján koszorút helyezett Gárdonyi Gézának az egri városban levő sírjára.

A telefonmizériák megszűntetése. Budapestről jelentik: Szombaton délután Demén Károly államtitkár vezetésével ankét volt a telefonmizériák tárgyában. Az értekezleten rámutattak arra, hogy a telefonmizériáknak két oka van. Az egyik a technikai felkészültség hiánya, a másik pedig a telefonkezelők hanyagsága. Ezért elhatározták, hogy új feyelmi szabályzatot készítenek, amely az eddiginél is nagyobb feyelmi büntetéssel sújta azokat, akiket az ellenőrök feljelentenek. Ezenkívül szaporítani fogják az ellenőrök számát is.

Másfélmilliárd adót fizettek egy hónap alatt Debrecenben. A város közigazgatási bizottságának hétfői ülésén a Lánzy Gyula pénzügyigazgató által előterjesztett jelentés szerint Debrecenben október hónapban egyenes adóban 3622 290,736, főnyitási adóban 59,110,113, állatforgalmi adó bélyegben 212,822,865, általános forgalmi adóban 263448844, bélyegjövődékben 82,392,697, dohányjövődékben 59,409,169, fogyasztási adóban 51,409,169 korona folyt be. Így Debrecenben október hónapban összesen 1,4923,912.161 korona adó folyt be.

Öt új tanerőre van szükség az iparos tanonciskolában. Az iparos tanonciskola igazgatósága jelentést tett a városi tanácsnak, hogy az iskolának öt új tanerőre van szüksége. A tanács elrendelte az üresedésben lévő óraadói tanári állások betöltését s egyben megadta az engedélyt, hogy a hazipénztár az alkalmazandó új óraadó tanárok óradíját — évi 80.000 koronát — kifizethesse.

Közszemlén a kereseti adó kivételajstroma. A városi adóhivatal értesíti az érdekelteket, hogy az ujonnan keletkezett ipari és kereskedelmi foglalkozások 1923. évi harmadosztályú kereseti adó kivételét feltüntető lajstromokat november 3-ától november 10-ig a városi adóhivatalban közszemlére tették ki.

A katonaság eles lövészele. A honvédség 1923 november 7-én reggel 6 órától délután 13 óraig a Sárkut tanyánál levő katonai löveteren eles lövészetet tart, a városi előjáróság figyelemzeti az érdektel közönséget, hogy ezen napon a jelzett idő alatt a lezárt területen semmiféle állatot ne bajtson és a tilalmi területen vagy közelében senki se tartózkodjék.

Hadtörténelmi filmelőadások. A hadtörténelmi filmelőadások iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Érthető is az érdeklődés, mert hisz József főherceg naplójában, melyet film és sok állókép kísér, jórésben a debreceni katonák dicsőségéről van szó. Jegyek előételben Méliusz és Antalfy könyvkereskedésben kaphatók. Az előadások szerdán 5, 7 és 9 órakor az Urániában, csütörtökön 5 órakor az Urániában és 7 órakor a Máv. műhely dísztermében lesznek megtartva. Értésülésünk szerint a szerda 5 óras előadásra, mely hadtörténelmi magyarázatokban különösen gazdag lesz, a jegyek javarésze elkelt.

Dr. Moskovits Miksa orvos hazaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

Jön! A világ első filmje: „Páris grófnője”.

Borzalmas gyilkosság Budaörsön. Budapestről jelentik: Vasárnap este 10 órakor borzalmas gyilkosság történt Budaörs községben. Budaörs legvagyonosabb gazdálkodóját, Egner Antalt — aki a jelzett időben már nyugdíjra tért — valaki felzörgette és kihívta az udvarra, ahol a sötétben fejszével fejbeverta. Egner után kisietett az udvarra a felesége is, akit egy csapással letérítettek. Egnerre ezután még egy másodikat is ütöttek a baltával, aminek következtében Egner azonnal kiszenvedett. Egner feleségének állapota életveszélyes. A rendőri vizsgálat során a gyuanu Toll Nándor kocsisra és egy László nevű fiatalemberre terelődött. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy ők követték el a gyilkosságot. Miután a kocsis eddig nem sikerült megtalálni, a rendőrség bőrvő levelet adott ki ellene.

SEINER

Voith Ilonka miskolci vendégszerplése A debreceni műértő közönségnek még élénk emlékezetében él a tavalyi színházi évad nagyszerű *Parasztbecsület* operaelőadása, amelyen különösen a színház fiatal operanékesnője, Voith Ilonka érdemelt ki osztatlan elismerést. Mint miskolci tudósítónk jelenti, az ottani Nemzeti színház igazgatója, *Sebestyén Géza* most, hogy színházában *Mascagni* örökértékű operáját tűzte műsorra, Voith Ilonkát vendégként chajtja felléptetni még november folyamán s erre vonatkozólag tárgyalásokat folytat a művésznel. A miskolci sajtó máris nagy várakozással jelenti be publikumánk e művészi eseményt, amelynek lezajlása után Voith Ilonka a Debrecenben is rövidesen felújításra kerülő operában éneklő egyéniségének és zenei kultúrájának teljes mértékben megfelelő *Santuzza* szerepét.

Színházak és mozgószínházak közleményei Csokonai-színház

Kivételesen B) bérletes nap van ma kedden, tekintettel a szerdai Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenyre. Színkerület a hervadhatatlan zenéjű Strauss operette „Tavasz”.

Holnap szerdán Waldbauer-Kerpely hangverseny. Műsor: Haydn, Dvorak, Beethoven.

A „Diadalmas asszony” pénteken f. hó 9-én tartja bevonulását.

Omnia-mozgó
Petrovich—Erna Morena—Somlai Arthur főszereplésével a Farsangi álom dráma 5 felvonásban és a Földöntúli nász amerikai dráma ma utoljára az Omniában.

Apolló-mozgó
Fekete ördögök klubja. Kalandortérenet. Kísérő: Furdókaland, vigjáték.

Uránia-mozgó
Kedden: Nincs előadás.

Vígyszínház-mozgó
Fatty a milliomos, amerikai burleszk 5 felvonásban. Kísérő két színes Pathérevue.

Jön! Ikonette házassága Lenkeffy Icaival.

Meteor-mozgó
Szerdán A megfagyott gyermek Szécsi Ferkóval és éneklésével. Csütörtökön Babel urnője. Világatrakció. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

TESTVÉRSÉG

A DEAC legyőzte a NyTVE-t

A bajnokság vasárnapi fordulója a várt eredményeket hozta. A DVSC biztosan győzött Berettyóújfaluban nagy gólaránnyal s továbbra is megőrizte kapujának érintetlenségét, amiben nagy érdeme van a kitűnő Farkasnak, aki egy tizenegyes büntetőruagást bravúrosan kivédett. A DEAC szép küzdelem után megérdemelten győzött a NyTVE ellen. Részletes eredmények:

DEAC—NyTVE 3: 2, félidő 2: 1. Az egyetemi csapat Alföldy kapuvédő és Kálnay hatvédő helyén tartalékkal állott fel. A NyTVE csatázósora szebbnél-szebb támadásokat vezet az egyetemi kapu ellen. Péncz kapuvédő hibájából megszerzi a vezetést. Ezután a DEAC is frontba kerül s szép kombinatív játék után Kalmár egalizál, míg Zsirkay 11-es büntetőruagásból megszerzi a vezetést. A második félidőben váltakozó játék szerint DEAC főlényel, Kalmár kiszökésével megszerzi a DEAC harmadik gólját, míg a NyTVE Naményinek belső kapulécra visszapatná s a bíró által gólnak jelzett lövésével szepít az eredményen. A győztes csapatban a csatázósorban Kalmár emelkedett ki szép, eredményes játékaival s Zsirkay szép labdaosztogatásával, a többiek gyen-

gék voltak. A fedezetsor végre megtalálta önmagát, legjobb volt Borsy, aki hétről-hétre fejlődik, agilis volt Ökrös s jól bevált Cseszkó is. Csáky hasznosan dolgozott. A NyTVE ben a csapatázó, Deák, Guttmann, Naményi, a közvetlen védelem Belánszky, Miskolczy érdemelnek dicséretet. Kornai Artur jól bíraskodott.

DVSC—BUSE 4: 0, féldő 0: 0. Az első féldőt a szívós BUSE gól nélkül huzta ki, a második féldőben a DVSC Tóth, Polanetzky, Szolárszky I., Horváth révén négy szép védhetetlen gólt ér el. A mérkőzés vége felé a bíró 11-es büntetőrugást ítél a DVSC ellen, azonban Cziczka lövését Farkas bravurosán menti. A DVSC legjobb embere Zöld volt, de a fedezetsor többi tagja, Szolárszky, Kántor sem maradtak megetté. A csapatázó szép játékot mutatott. A BUSE ban Scwid kapuvédő igen jól védett, a gólokat nem védhette. Bíró Juhász Attila volt.

Nyiregyházi KISE—Kisvárdai SE 1: 0, féldő 1: 0. Bíró Kerekes Géza. A NyKISE volt a jobb, a győzelmet megérdemelte. A gólt Torma lötte.

DKASE II—DTE II. 3: 2, féldő 1: 1. A DTE óvása folytán újra játszott mérkőzésen ismét a DKASE győzött. A DKASE-ban Ökrös, Fazekas, a DTE-ben Urbanovics játszott az első csapatból. Bíró Tamásy László.

Kisvárdai TE—DMTK 3: 2. A DMTK hét tartalékkal játszott barátságos mérkőzést. A KTE szíves vendégszeretettel fogadta a debreceni fiukat.

Állami Főreál válogatott—Róm. kath. főgimnázium válogatott 2: 1, féldő 1: 0. Szép mérkőzés, különösen a második féldőben. Góllövők Trnka, Király egyrészt s Köhn József másrészt.

A DKASE birkozó versenye. Rég nem látott nagy közönség előtt folyt le a DKASE országos birkozó versenye az Arany Bika tükörtermében. A fővárosi beígért birkozók mind megjelentek s küzdelmük igen szép sportot hozott. Különösen dr Varga Béla MAC-ot ünnepelte melegen a közönség s méltán, szép technikájával frappirozta a közönséget. Keresztes Lajos szintén kiváló nyújtott, ugyszintén a temperamentumos Tasnády is. A debreceni birkozók közül Kiss Mihály és Tiba DMTE-tüntek ki, kár, hogy technikájuk fogyatékos. A versenyzők pompás küzdelmeket vívtak. A rendezés sok kívánnivalót hagyott maga után, így például az első sorban életveszélyes volt ülni, mivel a birkozók ki-kimentek a kis szőnyegről és a közönség testén folytatták a birkozást. Ebből kifolyólag az egyik birkozó sérülést is szenvedett. A súlycsoportok közül csak a lég- és könnyűsúlyt fejezték be. A többi súlycsoportot a fővárosban fogják befejezni a Szövetség rendezésében később megjelölendő időpontban. A részletes eredmények. **Légsúly:** 1. Tasnády MAC. 2. Magyar BAK. 3. Györy DTE. **Pehelysúly:** Befejezetlen, a döntőbe kerültek: Sándorffy MTE, Németh MTE, Radvány és Polgári BAK. **Könnysúly:** 1. Keresztes Husos. 2. Matura MTE. 3. Kiss DMTE. **Kisközépsúly:** Befejezetlen. Az első és második hely Szalai MTE és Sikó MÁV. között dől el. 3. Cseke DTE. **Nagyközépsúly:** Befejezetlen. Az első két helyért dr Varga és dr Laczka MAC mérkőznek.

Középiskolai válogatott a DMTK ifjúsági ellen. Érdekes labdarugó mérkőzés lesz szerdán a Vasutas

sporttelepen. A debreceni középiskolák válogatott csapata a bajnok DMTK ifjúsági ellen játszik barátságos mérkőzést.

Nyilatkozat. A Keletmagyarországi Sporthírlap tegnapi számában a »DKASE—DTE II. szövetségi díjmérkőzésről« megjelent cikkre vonatkozólag megnyugtatom a cikk ígentisztelt íróját, hogy csapatunkban a szóbanforgó játékos jogosan szerepelt és a »pikantiát« nem a DKASE, hanem ellenkezőleg a DTE szolgáltatta, aki Kurták nevű játékosát, dacára annak, hogy szeptember 30-án megtartott DTE—DKASE ifjúsági bajnoki mérkőzésen résztvevő, vasárnap ismét szerepeltette a »Szabályzatnak« a Szövetségi díjra vonatkozó 3. paragrafusára ellenére. **Czutrin Andor,** a DKASE ifjúsági intézője.

Előadás a birójelölteknek. A Birók Testülete ma, kedden este 6 órakor a hivatalos helyiségben (Royal) előadást, illetőleg szabály magyarázatot tart a birójelölteknek.

A DEAC atletikai szakosztálya szerdán este 7 órakor zárt ülést tart az Egyetemi Körben.

Fővárosi eredmények

A fővárosi bajnokság kiemelkedő eseménye az FTC és UTE elődöntetlen eredménye s ezáltal az MTK három pont előnnyel biztosan vezet a bajnokságban. Eredmények: MTK—UTSE 3: 0, FTC—Vasas 2: 2.

A vasas játékosok botrányt rögtönöztek egy meg nem ítélt 11-es miatt s amiatt aztán a mérkőzést félbeszakították. **BTC—33 FC 1: 0.** A szimpatikus BTC e győzelmével az első köze került, **UTE—Török 1: 1, KAC—III. ker. 1: 1, Zugló—VAC 3: 0.** A kiesési zónába ez a két csapat került. II. osztály: **NSC—KAOE 4: 0, MAC—Postások 1: 1, Ékszerész—Husos 2: 1, BEAC—MAFC 2: 1, EMTK—Föv. T. Kör 1: 0, BAK—ETC 1: 1.**

SZÉCHENYI

Egy liba egy billió márka

Poincaré vasárnap Németországot csalárd bukás vádjával illetve és azzal a már régen hangzatosított váddal, hogy nem akar jóvátételt fizetni. Poincaré továbbra is elfogult maradt, amidőn Németország katasztrófáját mesterségesnek tüntette fel, mert a jelenlegi német viszonyok nemcsak a német birodalom csődjét idézik elő, hanem

lönkretezik a magántőkét is.

Ha a márka katasztrófális elértéktelenedése csak a birodalom pénzügyi bukását jelenti, vajjon mivel magyarázza a francia miniszterelnök a németországi éhségzavargásokat, a nagyarányu munkabeszüntéseket, mivel magyarázza a mind szélesebb néprétegekre kiterjedő nyomort. Németország gazdasági alapjait ásta alá a kiméltelen és a revans gondolatától féltő francia imperializmus és a német nemzet gazdasági élete egész egészülést megbontotta. A márka rohamos elértéktelenedése következtében a kolosszális számsorok mögött tulajdonképen csak csekély névleges érték áll, amit a német termelés és statisztika is igazol.

A márka — ez újabb események hatása alatt — természetesen megint óriásit zuhant. A tőzsdén rettenetes pánik vett erőt. Az élelmiszerpiac árai minden képzeletet felülmúl, egy kiló hus 120 milliárd, egy liba — egy billió.

A villamosjegyek árát máától kezdve 100 milliárd márkára emelték, egy köbméter gáz ára 21 milliárd, a villany hektowattja 42 milliárd.

A bécsi értékpiacon a berlini hírekre ismét gyengén tartott volt, amit a spekuláció tartózkodása és a heti ellátás még jobban fokoztak. A budapesti értékpiacon a már ismert okoknál fogva további visszaeséseket tüntet fel.

A hétfői sertésvásár. A debreceni hétfői sertésvásáron a kövér piacra a felhajtás mintegy 300 darab volt. A vásár folyamán az irányzat tartottan alakult. A jó minőségű sertés ára 8000—8500 kivételesen 9000 korona is volt. A sovány piacon a felhajtás közepes, az irányzat tartott. A sovány sertés ára Filogramonkénti élsúlyban 7—8000 korona volt. Az árak a múlt hetihez képest változatlanok.

TŐZSDÉ

Magyar korona: 3.05

Zürichi zárlat

Hollandia 218, Newyork 563, London 2511, Páris 3240, Milano 2505, Prága 1645, Brüsszel 2780, Budapest 3.05, Belgrád 655, Bukarest 270, Bécs 79 1/2, Szófia 515.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 19450—20250, Francia frank 1145—1211, svájci frank 3460 3680, cseh kor. 573—617, lei 97—111, lira 880—935, dinár 225—230, 100 német márka —, osztrák korona 2750—2970 fillér.

Értéktőzsde

A mai értéktőzsdén már nyitáskor erős mértékben érezhető volt a lanyhaság, a kezdeti árfolyamok mind alacsonyban alakultak, az irányzat tartózkodónak mutatkozott. A Bécsből érkezett gyenge hírek még inkább kimélyítették a csökkenő tendenciát és az arbitrage papirokban továbbra is eladásokat eszközöltek. A kontremin eladásai következtében az árnívó már amúgy is alacsony nyitó kurzusokhoz képest 5—10 százalékokat esett vissza. A tőzsdéidő későbbi folyamán a piac egész üzlettelenné vált. A lanyhaság ellenére ma két új papírt vezettek be a tőzsdén, a Thék fabutor és a Wiener Bank Vereint. Zárlat felé az irányzat továbbra is lanyha, a hangulat vontatott, a forgalom csekély, közspénz promt 2 százalék.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat gabonában lanyhán alakult, egyebek változatlanok, a forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 885000—895000, egyéb 87500—88500, 79 kilós tiszavidéki 91000—92000, egyéb 90500—91500, rozs 58500—59000, takarm. árpa 62000—64000, sórárpa 72500—75000, köles 76000—80000, tengeri 64000—65000, zab 65000—67000, repce 165000—170000, korpá 35500—36500.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 2075. Árak: könnyű 7700—8400, közép 8800—9700, nehéz 8900—9350. A vásár élénk volt.

TŐZSDEI megbízásokat

értékpapírra tőzsdéidő alatt is, valamint magánforgalomban is a legelőnyösebben eszközöl, pénzkihelyezések a legelőnyösebb feltételek mellett, mindennemű árú és termények vétele eladása (forgalombahozatala) joggyakorlások, tőzsdék, — részvények vétele és eladása.

MERCUR

Értékpapír és Áruforgalmi Részvénytárs. Debrecen, Széchenyi-u. 6.

Telefonok: 298, 14—35. Táviratcim: Marért.

Uj üzlet!

Szenzációs olcsó árak!

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi-, fiu-ruha nagyáruházában

Bika-szálló épület cégre kérem figyelni! mindenkor a legjobbat, a legolcsóbbat adja!

Tartós minőségű **Férfi öltönyök** kaphatók már **190,000** K-tól feljebb

Fiu öltönyök már **140,000** K-tól

Fekete bőrkabátok már **320,000** K-tól

Téli felöltők már **220,000** K-tól

Rövid téli mikadó már **170,000** K-tól

Hosszu fiu télikabátok már **130,000** K-tól

Férfinadrágok már **260,000** K-tól

Mértékosztály! Uri szabóság!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni

REGÉNY

Tavaszcvarók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

Jól ismerte társait. Egyszerű falusi szülők gyermekei voltak, akik csupán romlailan szívüket hozták el a nádfeleles kis házakból. Minden műveltséget itt szívtak magukba. Innen volt az is, hogy őt, az egyetlen uri gyermeket önkénytelenül maguk fölé helyezték, mert látták sima modorát, finom fehér kezeit és a hangjából is más vidék tájszava csengett ki. Már a gimnáziumban tapasztalta, hogy kivételes helyet foglal el, de olyan tapintatos volt, hogy sohasem élt vissza műveltségével és tehetségével, hanem alkalmazkodott hozzájuk. Most is meg tudta magyarázni a változás okát: ezek az egyszerű emberek nem voltak hozzászokva a művelt társadalmi osztállyal való fesztelen érintkezéshez. A kórházakban megismerkedtek a város intelligenciájának színe-javával; a pajkos, játékos fiatal lányoknak pedig nagyon tetszettek a kékreverendés szelid „udvarlók”, akik az első hetekben még beszélni sem igen mertek. Eddigi udvarlók leginkább katonáskodtak és izgatta őket az a tudat, amit egyuttal dicsőségek is vettek, hogy egy theologus nevével kapcsolatban fogják emlegetni őket. Megkezdődött köztük a verseny.

A női lélek minden tavasz fondorlatát csatasorba állították. A kedveskedésekben kifogyhatatlanok voltak. Ha egy-két perc szabad idejük akadt, felkeresték a kiválasztott

kedvencet, cukorkát, tizórajukat megosztották, kedves csacsogásuk úgy betöltötte a szoba csendjét, hogy lehetetlenség volt rájuk nem figyelni. Csapongó kedélyviláguk annyi hangulaton ment keresztül, hogy minden mondatuk új más tárgyra vonatkozott. Mindig érdekesek voltak. A szegény fiúk jöideig vitézül állták a rohamokat, de hát az ő erükben is ugyanaz a piros vér lüktetett — és ki tudja körömbösen nézni azokat a ragyogó drágakő szemeket, mosolygó pici ajkakat, formás apró kezeket és a fehér ápolóköpeny alatt levő telt idomokat, melyeket látni nem, csak sejtteni lehet?

Minden újdonság volt a számukra, talán regényekben olvastak ilyen lányokról, de az is régen volt, amikor még nem a „nő”, hanem a mese érdekelte őket. Sokszor azt hitték, hogy álmodnak. Nem tudták megérteni, hogy ilyen gondolatok eddig még sohasem foglalkoztatták őket.

A szemináriumban unatkoztak. Minden vágyuk a kórházba csalta őket. Főtisztelendő Varga Mihály spirituális ur pedig elszomorodva látta, hogy lelki fiai mennyire megváltoztak. Sokszor elgondolkodott, hogy lehetne-e még valahogyan segíteni? Naponként ezerszer megbánta, hogy azon a bizonyos reggelen úgy beszélt. Önmagát okolta mindenért. Növendékei elhírdültek tőle. Predikációiban először szép szóval, majd mikor ennek nem volt fogantatja, dörgedelmes hangon korholta őket. Falra hányt borsó volt. A háta mögött még ki is nevettek.

A karácsony előtti kolloquiumok azután végképen elkeserítették. Csak hanyagságot és nemtörődömséget tapasztalt. Felment a püspökhöz és feltárta előtte a sivár képet.

Az ünnep vigiliáján a püspök személyesen kereste fel a növendékeket. Tekintélye és ékes szólása nem maradt hatás nélkül. Az intézet éveszados szelleme ismét gyökeret vert a fiatalok lelkében. A spirituális ur ragyogó arca mindent visszatükrözött.

(Folyt. köv.)

Nyílttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costüm 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít

Tegdes János
Péterfia-utca 42.

2 lapkihordó asszony

magas fizetéssel felvétetik a „HÁJDUFÖLD” kiadóhivatalában, Piac-utca 59. szám alatt.

Petroleum

Stern festéküzletében Piac-utca 10. Bikkával szemben.

Árverési hirdetmény

Folyó hó 7. napján délelőtt 9 órakor Debrecenben, Rákóczi-utca 48. számú háznál 15 darab csirke és egy liba nyilvános árverésen el fog adni. Árverési feltételek a helyszínen tudhatók meg.

Bakóczy Gábor.

Mindenkinek saját érdeke,

hogy varrógépjét, irógépjét, kerékpárját és gramofonját javítás végett SZABÓ és SCHVARCZ műszerészekhez vigye Debrecen Magos-u. 25. és Ótmalom-u. 1., mert minden javításért felelősséget vállalnak.

Halló! Halló! Próbálja meg

Ingyen borotválkozhat majdnem Csapó-utca 62. szám alatt BÖR FERENC fodrászüzletében. — Ne tessék össze téveszteni, mert a Gábor László hentesüzlet mellett van.

Borotválás	200 K
fésüléssel	250 K
Hajvágás	600 K
Géppel	500 K
Szakálvágás	250 K
Géppel	200 K
Bábi nyírás	600 K
Fejborotválás	600 K

Szives pártfogást kér:
Bör Ferenc, fodrász.

Irodai felszerelések

Levélpapír különlegességek, mindenféle nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása

Csáthy Ferenc könyvkereskedés és irodalmi vállalat Részv.-Társ

Megérkeztek: „Dorsay” francia kölnivizek, valamint parfümkülönlegességek, manicűr és fésűkazetták, diszhajtók és csattok stb.

Korzó Drogueriában
Debrecen, Piac-utca 42. szám alatt.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétévköznap 10 szög 400 kor., minden további szó 40 korona. Vasárnap és ünneppapokon 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak.

LEVELEZÉS

A jelzett időben ott leszek. István.

AJANLAT

Butorozott szoba kiadó 1, — esetleg két ur részére. Cim a kiadóban.

126 hold föld

Hosszupályi határában bérbeadó. Ertekezni: Simonyi-ut 19. szám alatt.

Posztóhulladékot vásárol kis és nagy tételekben Libándi, Péterfia-utca 4. sz.

Husz hold föld a Hadhazi-ut mentén bérbeadó. Cim a kiadóhivatalban.

KERESLET

Pénztárnok

gyakorlattal bíró felvétetik Felegyházy János cégnél. Irásbeli ajánlatok személyesen ott adandók át.

Egy szoba-konyhahakást

keres fiatal házaspár öszre, butorozva vagy butorozatlanul. Cim a kiadóban.

ELADÁS

Széna.

csutka, buzaszalma, zabszalma eladó kövesut mentén. Bővebb felvilágosítást kiadóhivatal ad.

28 ezer korona párja az eredeti Reithoffer I a minőségű női sárcipőnek

Férfi sárcipő . . . 35.000 K
Gyermeksárcipő 23 számtól 35-ig . . . 24—32.000 K
Hócipők egész I-a minőségben, melyek közvetlen Amerikából érkeztek 110000 K
Teveszór háncipők . . . 24.000 K
Magas, csattos teveszór háncipők 35000 K
Az összes felsorolt árukat utánvétellel szállítom. Meg nem felelőként a pénzt visszafizetem.
Schäfer 25 év óta fennálló, szőlősgazdálkodó cég Budapest, I., Döbrentei-tér 4—6. szám. Telefon 5—71. sz.

Hirdetmény

A Hajdudorogi Néptakarékpenztár Részvénytársaság által alapított névtelen felemelésével kibocsátott több darab, egyenként 50 korona névértékű új részvény fog Hajdudorogon az 1923. évi november hó 15. napjának délutáni 3 órájkor a részvénytársaság üzlethelyiségében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladni.

Kikiáltási ár az egyes részvények 86 korona árfolyama, mely összesen alul azok eladni nem fognak.

Vevő a részvények azonnali birtokába lép.

Hajdudorogon, 1923 november 3. Az igazgatóság.

Szirek András

uri és egyenruha szabó.
Divatos angolszövetek raktára.

Szent-Anna-utca 1. Telefon 509.

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Hungária	Kistarcsai	Fiumei	Pannonia
Angol 111	Királymalom 46	Kühne 52	Temesi sz. 75	Török 16
Bosny. agrár 40	Viktória 305	Györfly 80	Fellen 600	Turul --
Földhitel 260	Tranzsdan. 119	Kaszab 78	Flóra 145	Unio színház 14
Ízmai 178	Bányák és téglagy. —	Kissling 16	Fővárosi sör 26	Vasm. vill. 45
Hermes 54	Banxít —	Láng 133	Goldberger 84	Villányi 43
Agrár —	Bauxittrüsz 320	Lipták 32	Gschwindt 230	Wander 38
HSzlavon. 30	Beocsini 980	Gép és vasut 43	Halkeresk. 255	Zagyvapálfal 48
Lloyd Bank 15	Borsodi 245	Magyar acél 185	Hung. mütr. 183	
Cseh 19	Lőrinczi 120	Mérleg 34	Juta 160	Faipar:
Ággya hitel 587	Cement 160	Belga fém 125	Kábel 2200	Mercurfa 12 25
Ingatlan 310	Unio 40	Motorgyár 85	Karton 66	Cserző —
Forgalmi 39	Szászvári 300	Ólom 24	Keglevich 19	Dharaszi 205
Jelz. 42	Kohó 635	Chandvir 115	Királyautó 10	Egy. fa 25
Ker. hitel 20	István 60	Rex 13	Királysör 41	Funieryár 18
Lezámitoló 75,5	Köb. tégl. —	Rima 82	Klein és Fia 11	Guttman 550
Német 21,5	Drasche 280	Roessemann 46	Keleti 39,5	Hazi 150
Olasz 36	Magnesit 73	Rotmüller 215	Klotild 87	Honifa —
Közp. Jelz. 14	M. aszfalt 7	Schlich 88	Krausz 60	Körösb 9
Városi 12,5	A. Kősz. 2050	Schuller 63	Polg. Sür 340	Kronberger 16,75
Merkur 20	Kerámiai 125	Tendlorf 95	Ligetszanat 19	Lignum T. 88
Nemz. bank 40	Nagybát. 185	Vegyipar 32	Cukoripar 2625	Magy.-Am. 38
Osztr. Hitel 104	Salgó 480	Vagonyár 82	Lámpa 188	Erdő 8,5
Kere-k. 995	Ujlaki 235	Wörner 22	Auer 235	M. Loyd 125
Hungária —	Urkányi 1160	Fábián —	Kender 79	Malomsoky 13,5
Takarékpenztárak	Északmagy. —	Vegyesek	Óstermelő 202	Nemzeti 190
Belvárosi 31	Nyomdák	Alt. Gázizzó 26	Pamut 190	Lichtig 12
Lipótváros 16	Athenaeum 240	Alt. Légsz. 535	Gummi 196	Ofa új 470
Egyes. fővár. 1485	Franklin —	Bárdi 20	Szalámi 31,5	Rézbányai 155
Kőbányai 25	Globus 33	Baróti 15	Vasut forg. 160	Szlavonia 65
Magy. Alt. 160	Kunosi 20	Boni 86	Marosi petr. —	Nasici 1710
Moktár 140	Pallasz 42	Brassói 5,8	Mezőgazd. 498	Viktoria 16
Pesti hazai 3250	Pesti könyv —	Chinoi 50	Mezőhegy. 298	Zabolai 192
Biztosítók	Danica 85	Interrexim 27	Océán 34	Zentai 160
1. Magy. 5300	Diana 10,25	Olaipar 65	Olajbus 43	Közlekedési váll.
Fonciére 195	Rigler 57	Plöbus 43	Dé cukor 360	Adria 390
M-francia —	Stefaneum —	Püspöki 16,5	Dunántuli 50	Atlantica 49
Jég 160	Vas és gépgyárak	Schwartz 30	Cinnet 11	Közuti 19
Pannonia 900	Koburg 36	Star 42	Egysz 23,5	Városi 26
Malmok	Csáky 39	Szikra 115	Izzó 460	Bur 15
Back 09	Gépgyár 115	Szegedi 580	Textil 17	Déli vasu 83
B.-miskolci 84	Fabian 18	Lukács 10	Horvát 725	Meffer 325
Concordia 66,25	Fegyver 1200	Szolnoki 11,5	Gyapjamosó 107	Levante 600
Békéscsaba 39	Fiankl 75	Royal 120	Papiripar 43	Miskolci 31
Első Bpest 170	Ganz-D. 4950	Stummer 1150	Részv.-sör 203	Nova 114
Törökszentm. 25	Ganz vill. 1620	Telefon 137	Szövőköző 53	Allamvasut 305
Gizella 43	Hoffner 156	Temesi sör 110	Spodium 154	Tröst 103

Nem hivatalos jegyzések: Fabauk 48—52, Corvin gép 8—9, Hargya ipar 30—32, Bródi vagon 56—60.
Elővételi jogok: Karton 53—56, Fornir 85—1025, Egysz 85—10, Lukácsföld 54—55, Kissling 13—14.